

Augsburg, 7. Juli 1559

An Philipp Melanchthon

Herzog August Bibliothek Wolfenbüttel, Cod. Guelf. 108 Noviss. 2°, fol. 455r-v.

Edition: Clemen, Briefe an Melanchthon S. 39f.

Regest: MBW, Regesten Nr. 8995 (Bd. 8, S. 362f.).

S. Respcionem tuam, Clarissime vir, ad Staphyli et Auij calumnias, et grato animo accepi, et non sine fructu legi. Quoties autem vicem tuam doleam, cuius infinitis et nunquam satis laudatis laboribus tam mala gratia referatur, quoties φιλονείκων τινῶν καὶ μωροσόφων calumnias detester, et, cum aliter non licet, vultu et silentio repudiem, Deus nouit, qui tuum animum haud dubiè iam pridem ita confirmauit, vt officij conscientia contentus, non in magno ponas discrimine, quid improbi sycophantae et importunè religiosi homines in te vociferentur. Quos omnis posteritas, vbi furor huius tempestatis nonnihil desaeuierit, cum summa laude tua execrabitur. et tua autoritas etiam nunc apud homines moderatos et veritatis quam contentionis cupidiores indelibata floret. παρ' οἵς αἱρετότερόν ἐστιν ἡ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀπασιν ὀνθρώποις εὐδοκιμεῖν. Sed quid ego noctuas Athenas? Neque tamen γραμματοφόρον istum sine meis qualibuscunque literis dimittere volui, praesertim cum verear, ne qui maleuoli homines, quorum calumnijs hic traducor, tuum etiam animum a me alienare sint conati, qui in deteriorem partem factum meum rapiunt, quod Riuianos libellos in scholam Augustanam receperim. Quasi verò cuiquam ignotum esse possit, Riuum accepta ferre tibi sua propemodum omnia, nec ferè quicquam habere proprium praeter certum ordinem rudiori aetati accommodatum? Eum ego spectavi, et non incommodum fore arbitratus sum, si vni libello assuescerent. Ad haec cum senatus noster σχολὴν πάγκοινόν τε καὶ διὰ τὰς πολυσχιδοῦς αἱρέσεις τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας ἀθεολόγητον esse vellet, Theologiam verò cuiusque arbitratu vel domi vel in templis disci iussisset: Exempla Ciceroniana, quibus Riuius plerunque vtitur, ad vitandam morosorum reprehensionem accomodatiora esse duxi. Habes breuiter et verè facti mei rationem, quod aequitati tuae non improbari confido. Nam amore non ficto καὶ φυσικῇ τινὶ συμπαθειά et debita excellentiae tuae reuerentia me paucis cedere arbitror. Praeterea quantum tibi debeam non modo vt paeceptoris doctissimo et fidelissimo, sed etiam patrono, cuius et honestissimis elogijs saepe sim ornatus, et suffragijs opportuno tempore adiutus, et ingenue agnosco, et libenter ad posteros etiam, si quid mea Musa valeret, testatum redderem, tantum abest, vt de laudibus et existimatione tua quicquam detractum velim. Sed desino, ἀπλοῦς πέφυχ' ὁ τῆς ἀληθείας λόγος, et candorem tuum nullis suspicionibus aut criminationibus infuscari posse persuasum habeo. Nos alteram partem Chronicu tui aidè expectamus. Anno superiore Nicephori Gregorae historiam 145 annorum a Lascare seniore vsque ad Andronici Palaeologi iunioris obitum conuerti, curauique Laonicum Chalcocandylem graecè Latineque Philippo Gundelio fideli magis quam diserto interprete adiungi, vt Byzantinam historiam a Constantino primo vsque ad postremi interitum integrum haberemus. Sed pontificio fulmine, vt opinor, labores hi mei vna cum reliquis meis lucubrationibus, in catalogum haereticorum relatis, conflagrarunt. ἀλλ' ἐπειδὴ τῷ Διὶ οὕτῳ φίλον, ταύτῃ καὶ γενέσθω. Vale, Augustae Vindelicorum, Nonis Iulij 1559.

Hiero[nymus] Wolfius.